

Egy nagyon profi kereső – Ebsco Discovery Service

Ma már igazán nem gond tudományos szakirodalmat keresni: általános és szakbibliográfiák, teljes szöveges adattárak, intézményi repozitóriumok és más speciális adatbázisok az irodalom felkutatását és elérését is a korábbiakban elképzelhetetlen módon könnyítették meg. A rendelkezésre álló lehetőségek egyre növekvő száma ellenére azonban mégis azt tapasztaljuk, hogy a legtöbben erre a célra is a Google-t használják.

A bőség zavara

A miértre részben éppen az adatbázisok sikerében kereshetjük a választ. A 2000-es évek elejétől dinamikusan fejlődő piacon ugyanis egyre több szolgáltató jelent meg, és természetesen mindegyik tudott olyat, amit a versenytársak nem. A könyvtárak pedig – lévén az információhoz való hozzáférés biztosítása az egyik fő feladatuk – mindent megtettek annak érdekében, hogy olvasóik a lehető legtöbb adatforrást érhék el (a DEENK-ben jelenleg 93 különböző típusú adatbázishoz férhetünk hozzá).

Csak hogy az adatbázisok számának emelkedése azzal is járt, hogy aki kellő alapossggal kíván tájékozódni, annak bizony egyre több helyen kell szétnéznie: a fő problémát tehát nem is az információ mennyisége, hanem a közöttük való *hatékony eligazodás* jelenti. Ezt ismerték fel a különböző szolgáltatók is, amikor elkezdtek olyan megoldásokon dolgozni, melyek a tudományos szakirodalom széles körű feltárását az általános keresők által nyújtott egyszerű használattal teszik lehetővé.

EDS a DEENK-ben

E törekvés hívta életre többek között a DEENK által tavaly bevezetett **Ebsco Discovery Service** nevű szolgáltatást is. A röviden csak EDS-nek nevezett kereső nyitólapján nincs is egyéb, mint egy keresőmező és egy gomb. A mezőbe tulajdonképpen írhatunk bármit, mert az EDS nemcsak a bibliográfiai adatokat, de a kapcsolódó *teljes szöveget* átfésüli. A találati lista relevancia szerint van rendezve, jobb oldalt válogatás jelenik meg kapcsolódó képekből. A bal oldali sávban beállítható opciókkal pedig tovább szűkíthetjük a találatok sokszor igen terjedelmes halmazát: szűrhetünk nyelvre, megjelenési évre és típusra, de kiválogathatjuk a lektorált folyóiratokat vagy a teljes szöveggel elérhetőket is.

Természetesen összetett keresésre is van lehetőség. Ilyenkor számos kritériumot előre beállítva (szerző, cím, tudományterület stb.) biztosíthatjuk a pontosabb eredményeket. A kiterjedt tárgyszó rendszer pedig a hasonló források megtalálásában segít.

Az EDS nagy előnye – a könnyű használat mellett –, hogy egyszerre böngészhetjük át a legfontosabb tudományos adatbázisokat. A pártázott adatbázisok nemcsak tartalmukat, de jellegüket tekintve is eltérőek, hiszen találunk közöttük bibliográfiákat

(Scopus, Medline, Web of Science), teljes szöveges adattárakat (Science Direct, Jstore stb.) és könyvtári katalógusokat is. A DEENK katalógusa szintén bekerült az EDS adatbázisai közé, így egy témára keresve azt is rögtön láthatjuk, mit találunk a könyvtár polcain.

Az EDS rendelkezik olyan, ma már alapszinten elvárt kiegészítő funkciókkal is, mint a saját könyvtárak és gyűjtemények létrehozása, a találatok mentése, nyomtatása, valamint exportálása a vezető referenzszoftverekbe (Endnote, Refworks, Zotero).

Minden kiválsága ellenére azért az EDS-nek is vannak hiányosságai. Tekintve, hogy az általa feltérképezett adatbázisok a DEENK katalógusa kivételével idegen nyelvűek, elsősorban akkor érdemes használnunk, ha *nem magyar* szakirodalomra vadászunk. Azt is figyelembe kell venni, hogy egy ilyen általános kereső nem feltétlenül alkalmas az egyes szakadatbázisok által nyújtott speciális keresési opciók beállítására. Mindent összevetve azonban elmondható, hogy az EDS igazán profi segítség mindazok számára, akik gyorsan és kényelmesen akarnak megbízható tudományos irodalmat találni.

Az Egyetemi Életben eddig megjelent cikkeink elérhetők a DEA-ban.